

تأثیر بیان آموزشی حمایت‌کننده استقلال بر یادگیری یک مهارت ورزشی: نقش واسطه‌ای حق انتخاب ادراک‌شده*

فاطمه قناعتیان جهرمی^۱

^۱دانشجوی دکتری رفتار حرکتی دانشگاه خوارزمی تهران و مدرس دانشگاه فرهنگیان شیراز
ایمیل: ghanaatian_310@yahoo.com

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تأثیر نوع بیان آموزشی بر یادگیری مهارت پرتاب دارت بود. در این تحقیق، ۴۸ نفر از دانشجویان دختر دانشگاه فرهنگیان به صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به شکل تصادفی در قالب سه گروه تحت سه نوع بیان آموزشی (حمایت‌کننده استقلال، کنترل‌کننده و خنثی) قرار گرفتند. هر سه گروه ابتدا یک فیلم آموزشی یکسان از پرتاب دارت را به شکل بی صدا مشاهده کردند. سپس ۲۱ پرتاب (پیش‌آزمون) انجام داده و آنگاه هر گروه فیلم آموزشی مخصوص خود را دیدند. آموزش‌ها در فیلم دوم طوری طراحی شده بود که با وجود اطلاعات تکنیکی یکسان، درجات مختلفی از حق انتخاب یا اجبار را برای اجرای تکلیف فراهم می‌نمود. متعاقباً هر گروه ۵۱ پرتاب به‌عنوان آزمون اکتساب (پس‌آزمون) انجام دادند. در روز دوم همه گروه‌ها بدون دریافت آموزش، ۲۱ پرتاب (آزمون یادداری) انجام دادند. همه آزمودنی‌ها بعد از پیش‌آزمون، پس‌آزمون و آزمون یادداری پرسشنامه انگیزش درونی مک ایولی و همکاران (۱۹۹۱) را برای سنجش انگیزش درونی و حق انتخاب تکمیل نمودند. نتایج آزمون آماری تحلیل واریانس با اندازه‌گیری‌های مکرر نشان داد که بیان آموزشی در گروه حمایت‌کننده استقلال با تأثیر بر انگیزش درونی و با واسطه ادراک حق انتخاب بالاتر در این گروه، به‌طور معناداری باعث تسهیل یادگیری شد. القای حس استقلال به فراگیران با تأثیر بر وضعیت انگیزشی فرد منجر به بهبود یادگیری می‌شود.

واژگان کلیدی: انگیزش درونی، بیان آموزشی، حق انتخاب ادراک‌شده، مهارت ورزشی، یادگیری